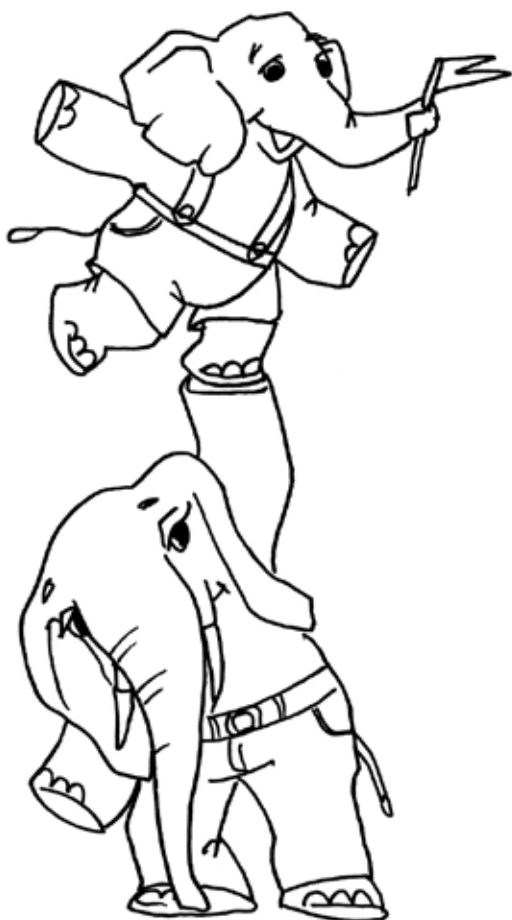

Sisällys

- 2 Toimitukselta
- 3 Lapset, sakset, paperi ja... teatteri
- 6 Satu Hanhi-joutsenet
- 8 Iloinen matematiikka
- 10 Minkä puun oksa?
- 12 Ristikko
- 14 Yhdistä sanat
- 16 Tiedonhaluisten klubi
- 20 Mielenkiintoista
- 27 Keksi kuvista tarina
- 28 Opetellaan piirtämään

Содержание

- 2 От редакции
- 3 Дети, ножницы, бумага, и... театр
- 6 Сказка «Гуси-лебеди»
- 8 Весёлая математика
- 10 Откуда веточка?
- 12 Кроссворд
- 14 Соедини слова
- 16 Клуб «Почемучек»
- 20 Это интересно
- 27 Придумай рассказ по картинкам
- 28 Учимся рисовать

Rakkaat lapset!

Pitelette nyt käsissänne Varpusen kymmenettä juhlanumeroa. Näiden menneiden vuosien aikana Varpusemme on kasvanut ja vahvistunut. Se on myös löytänyt paljon ystäviä monista Suomen eri kaupungeista. Olemme erittäin iloisia siitä, että eräs näistä ystäväistä päätti poiketa juhliimme. Eikä hän ainoastaan tullut kyläilemään, vaan kertomaan lapsille sadun ja näyttämään lasten tekemiä piirroksia.

No niin tytöt ja pojat, saammeko esitellä teille vieraamme - se on lastenteatteri Pelikan Helsingistä.

Oletteko valmiita kuuntelemaan?
Satu alkaa...

Toimituksen luova työyhteisö

Дорогие ребята!

Вы держите в руках десятый юбилейный номер журнала «Воробышек». За эти годы наш «Воробышек» подрос и окреп, у него появилось много друзей в разных городах Финляндии. Мы очень рады, что сегодня один из наших друзей заглянул к нам в гости на праздничный огонёк. И не просто заглянул, а пришёл ребятам сказку рассказать и детские рисунки показать.

Ну что, девчонки и мальчишки, встречайте гостя – Детский театр «Пеликан» из Хельсинки.

Все готовы слушать?
Сказка начинается....

Творческий коллектив редакции

LAPSET, SAKSET, PAPERI JA... TEATTERI

Tiedätkö mikä paperinukketeatteri on? Nimi selittää itse itsensä: se on näytelmä, joka on rakennettu paperinukkien ja paperisten lavasteiden varaan. Viimeisten parin kolmen vuoden aikana vanhemmat ovat kiinnostuneet tästä taiteenlajista, sillä se kehittää lapsen luovia taitoja. Kutsun lukijan nyt matkalle paperiteatterin maailmaan. Tehdäksemme tämän retken meidän tulee matkustaa jopa pois Suomesta.

Matka menneeseen: paperin alkulähteillä, Jumalan nimi

Paperiteatterin tarina tulee aloittaa paperin keksimisestä. Kiinalainen Tsai Lun esitteli keisarille paperinvalmistusmenetelmän vuonna 105 ajanlaskumme mukaan.

Menneinä aikoina paperin valmistamisen salaisuuden paljastamisesta saattoi menettää henkensä, mutta kiinalaisten ei onnistunut silti säilyttää salaisuutta kauan. 600-luvulla buddhalainen munkki Dan-Ho, joka osasi valmistaa tusseja ja paperia, saapui Japaniin ja jakoi salaisuuden paikallisille munkeille. Japanilaiset kirjaimellisesti jumaloivat valkoista paperiarkkia (jopa käsitteet "Jumala" ja "paperi" kuulostavat japanin kielessä hyvin samanlaisilta). Temppelien seinät koristeltiin monimutkaisilla ja epätavallisilla värillisillä kuvioilla, jotka oli tehty paperista. Pian paperinvalmistus levisi ensimmäisille löytöretkeilijöille.

Paperiteatteri ennen ja nyt

Ja sitten teatterista. Paperiteatteri on yhdistelmä klassista teatteria, nukketeatteria ja origamitaidetta. Ensimmäinen paperiteatteri syntyi 1800-luvulla. Aluksi niitä painettiin kirjoina, joita saattoi ostaa kaupoista. Kirjoissa oli kaikki, mitä näytelmän järjestämiseen tarvittiin: lavasteet, roolihahmot ja käsikirjoitus. Lavasteet ja roolihahmot olivat yleensä mustavalkoisia, mutta muutaman pennin lisämaksusta ostaja sai värillisen teatterin. Sekä lapset että aikuiset keräilivät näitä näyttelijöiden paperijäljennöksiä ja asettelivat ne lavastuksiin. Teatteri oli varsinainen ihme pienessä laatikossa!

Englantilainen Benjamin Pollock tuli tunnetuksi paperiteattereistaan, joissa oli näyttämö, muutama näytös, roolihahmoja, jotka piti leikata paperista irti, lavasteet sekä ohjeet näytelmän näyttelemiseen. Näytelmien juonia oli hyvin monenlaisia saduista aikuisten näytelmiin. Aidot nukketalot ja nuket olivat tuohon aikaan hyvin kalliita, mutta paperiteatteri oli useamman ihmisen saavutettavissa. Samalla se kuitenkin ruokki mielikuvitusta paremmin ja antoi leikkeihin enemmän kuin oikea nukkekoti. Monissa museoissa ja yksityisissä kokoelmissa on tallella paljon paperiteattereita ja niitä myydään yhä edelleen antiikkitarvaiden huutokaupoissa.

Paperiteatteri oli ja on yhä edelleen aktiivisessa käytössä Saksassa, Espanjassa ja USA:ssa. Venäjälläkin oli paperiteatteria ennen vallankumousta. Joissakin per-

ДЕТИ, НОЖНИЦЫ, БУМАГА, И... ТЕАТР

Знаете ли вы, что такое бумажный кукольный театр? Название говорит само за себя – это спектакли, созданные на основе бумажных кукол и декораций. В последние пару-тройку лет стал заметен интерес у родителей к этому виду искусства, как способ развития в ребёнке творческих способностей. Я предлагаю читателю совершить путешествие в мир бумажного театра. Для совершения экскурсии нам не придётся даже выезжать из Финляндии.

Экскурс в прошлое: имя Бога у истоков

Справедливо начать рассказ об истоках бумажного театра с момента возникновения самой бумаги. В 105 году нашей эры китаец Цай Лунь доложил императору об изобретении способа изготовления бумаги.

В те далёкие времена за разглашение этой тайны можно было поплотиться жизнью, но долго сохранить этот секрет китайцам не удалось. В седьмом столетии странствующий буддийский монах Дан-Хо, умевший делать тушь и бумагу, пришёл в Японию и поделился секретами изготовления бумаги с местными монахами. Японцев буквально восхитил белый лист (даже понятия «Бог» и «Бумага» в японском языке звучат одинаково). Листочки бумаги, сложенные в необычные фигурки, украсили стены храмов. Вскоре в производстве бумаги они превзошли первооткрывателей.

Бумажные театры вчера и сегодня

А теперь о театре. Бумажный театр представляет собой симбиоз классического театра, театра кукол и искусства оригами. Первый бумажный театр появился в 18 веке. Изначально он печатался в книгах, которые можно было купить в магазине. В этих книгах было всё, что нужно для самостоятельной постановки спектакля: декорации, персонажи, сценарий. Персонажи и декорации обычно были чёрно-белыми, но заплатив на пенни больше, покупатель мог приобрести цветную версию театра. Дети и взрослые коллекционировали бумажные репродукции актёров и размещали их в простеньких декорациях. Вот такое чудо в маленькой коробочке!

Англичанин Бенджамин Полок стал знаменит своими бумажными театрами, в которых была сцена, несколько сценариев, страница с изображением персонажей, которых нужно было вырезать, декорациями и объяснениями, как играть спектакль. Сюжеты были самые разные - от сказок до «взрослых» театральных постановок. Кукольные домики с настоящими куклами в те времена были очень дорогие, бумажный театр был гораздо доступнее, а простора для игр и фантазий он давал гораздо больше. Сохранилось много бумажных театров в музеях и коллекциях, они до сих пор продаются на антикварных аукционах.

heissä on ihmeen lailla säilynyt näitä paperisia lavasteita ja roolihahmoja meidän päiviimme asti (pääasiassa Shakespearen näytelmiin ja antiikinaiheisiin teemoihin).

Jotta voisi saada kokemuksen paperiteatterista, Suomessa asuvien tai siellä vierailulla olevien tarvitsee vain matkustaa Helsinkiin. Lastenteatteri Pelikan esittää vanhaa ja vähän tunnettua paperiteatteritaidetta omalla pienellä näyttämöllään. Ammattilaiset aikuiset ja oppilaina olevat lapset pyrkivät herättämään henkiin tämän vanhan taidelajin tavalla, jonka kaikkien nuorinkin katsoja ymmärtää.

Miksi tällaista teatteria lapselle?

Paperiteatteriin voi suhtautua aivan kuten mihin tahansa muihin näytelmiin tai ajatella sen olevan hyödyllinen, kiinnostava ja vakavasti otettava harrastus. Kiinnitetään huomio jälkimmäiseen vaihtoehtoon. Se on samanaikaisesti yksinkertaista (teatterinäytelmän puitteet on mahdollista rakentaa kotona) ja vaikeaa (kuten mikä tahansa teatterituotanto).

Haluaisiin kertoa aluksi hyödyistä. Paperiteatteri ei ainoastaan tutustuta nuorta katsojaa uusiin sanoihin, tarinoin ja teatteritaitteeseen, vaan siitä on muutakin hyötyä. Tällainen teatteri voi toimia parantajana. Esimerkiksi origamiin tekeminen poistaa stressiä ja se on metodi, jossa oppiminen ja harrastus yhdistyvät. Tiedemiehet ovat osoittaneet, että nukketheateri vaikuttaa suotuisalla tavalla lapsiin, joilla on käyttäytymishäiriöitä ja vaikeuksia sosiaalisissa suhteissa.

В бумажные театры активно играли и играют в Германии, Испании и США. И в дореволюционной России были бумажные театры. В некоторых семьях до сих пор хранятся, чудом дошедшие до наших дней, бумажные декорации и персонажи (в основном – к пьесам Шекспира и античной тематики).

Для того, чтобы получить представление о бумажном театре, жителям и гостям Финляндии достаточно приехать в Хельсинки. Детский театр «Пеликан» представляет старый и совсем неизвестный бумажный театр на своей «малой» сцене. Здесь взрослые-профессионалы и дети-ученики попытались возродить забытое старое, чтобы стать понятными самому маленькому зрителю.

Зачем такой театр ребёнку?

Бумажный театр можно воспринимать как любопытное зрелище или как полезное, интересное и серьёзное занятие. Обратим внимание на второе. Простое (вполне можно устроить просмотр такой театральной постановки в домашних условиях) и сложное (как любой производственный театральный процесс) одновременно.

Для начала – о пользе. Бумажный театр может не только познакомить юных зрителей с новыми словами, со сказками и театральной искусством, но он способен на большее. Такой театр может быть и доктором. К примеру, оригами – это способ снятия стрессов, метод обучения и увлекательное занятие. Учёные доказали, что кукольный театр благотворно действует на детей с трудностями поведения и общением.

Paperiteatteri ei ainoastaan kerro tarinoita, vaan tutustuttaa lapset erilaisiin käyttäytymismalleihin. Nuket voivat opettaa ja kertoa tyrkyttämättä mitä hyvä ja paha ovat. Näyttelevällä lapsella on mahdollisuus edistää yksilöllisyyttään, kehittää mielikuvitustaan ja luovaa ajattelukykyään antamalla kullekin roolihahmolle tietyn luonteen ja temperamentin. Tämän lisäksi näytelmässä mukana oleminen auttaa arkaa ja epävarmaa lasta löytämään itseluottamuksensa. Puhehäiriöisen lapsen puhekyky kehittyy hänen näytellessään ja lukiessaan ääneen sanoja, runoja, sananlaskuja ja laulaessa lauluja. Sadun sankariin samaistuessaan lapsi unohtaa omat ongelmansa ja puutteensa. Monet lapsille suunnatut taideterapiaharjoitukset pohjautuvat tällaisiin teatterileikkeihin.

Paperiteatterissa lapset pääsevät toimimaan ohjaajina, lavastajina, nukken ohjaajina, näyttelijöinä sekä ääninä ja valomiehinä. Ja juuri näin lasten paperiteatteristuudio Pelikanissa toimitaan.

Aineiston on tuottanut lastenteatteri Pelikan

Historiallisen esittelyn laati *Olesja Fokina*

Valokuvat: *Vladimir Sushin*

Patrisia ja *Fjodor* piirsivät sivujen 6 ja 7 kuvat.

С помощью бумажного театра можно не просто показывать сказки, а также знакомить малыша с разными моделями поведения людей. Куклы могут в ненавязчивой форме поучать, рассказывать, что такое хорошо и что такое плохо. А ребёнок-актёр имеет возможность проявить свою индивидуальность, развить фантазию и творческое мышление, наделив каждого персонажа особым характером и темпераментом. Кроме того, само создание спектакля поможет застенчивому и неуверенному в себе малышу обрести эту самую уверенность. Ребёнок с нарушениями речи улучшит свои речевые способности, ведь играя и проговаривая слова, стихи, поговорки и песенки малыш перевоплощается в своего сказочного героя и забывает о своих проблемах и недостатках. На таких театральных играх и упражнениях основаны многие методики арт-терапии для детей.

В бумажном театре дети могут быть режиссёрами, художниками-сценографами, кукловодами, актёрами, звуко- и светооператорами. Именно так происходит в студии детского бумажного театра «Пеликан».

Материалы представлены
детским театром «Пеликан»

Историческую справку подготовила *Олеся Фокина*

Фото: *Владимир Сушин*

Рисунки на страницах 6 и 7 сделали
Патрисия и *Фёдор*.

Minun nimeni on Patrisia Bogoslovskaja. Olen 8 vuotias. Käyn jo kolmatta vuotta lastenteatteristudio-Pelikaanissa. Minusta on mukavaa käydä siellä erilaisilla oppitunneilla, pidän erityisesti piirtämisestä. Tykkään myös keksiä ja piirtää erilaisten satujen sankareita ja leikata ne sitten paperista irti. Minusta oli mielenkiintoista katsoa näytelmää Gusi-Lebedi (Hanhi-Joutsenet). Pieni paperiteatteri oli aivan kuin oikea teatteri ja lapset näyttelivät tosi hyvin! Pidämme opettajistamme todella paljon ja toivomme heille menestystä kaikissa asioissa!

Меня зовут Патрисия Богословская. Мне 8 лет. Я уже третий год хожу в детскую театр-студию «Пеликан». Мне нравится ходить на занятия, особенно, из-за рисования. А ещё я люблю придумывать и рисовать героев разных сказок и вырезать их из бумаги. Мне было очень интересно смотреть спектакль «Гуси-Лебеди». Маленький бумажный театр как настоящий, и актёры-дети играли очень хорошо! Мы очень любим наших педагогов и желаем им успехов во всём!

Minun nimeni on Fjodor. Olen 9-vuotias. Tykkään käydä Pelikaani-studiolla. Minulla on siellä ystäviä. On tosi hyvä, että puhumme siellä venäjää. Olen mielestäni luonteeltani sellainen, että minusta on mukava esiintyä: laulaa ja näytellä näytelmissä. Piirsin ja tein lavastuksen paperiteatteriimme. Minun mielestäni venäjänkielinen näytelmä Gusi-Lebedi (Hanhi-Joutsenet) oli sydämellinen ja se onnistui koskettamaan!

Меня зовут Фёдор. Мне 9 лет. Люблю ходить в нашу студию «Пеликан». У меня там есть друзья. Очень здорово, что мы там говорим на родном языке. По моему характеру мне нравится выступать: петь и играть в спектаклях. В спектакле нашего бумажного театра я рисовал и делал декорации. По-моему, спектакль «Гуси-Лебеди» получился очень трогательный и добрый!

Hanhi-joutsenet

Venäläinen kansansatu

Olipa kerran ukko ja akka. Heillä oli tyttö ja pikkuruinen poika.

- Tytär-kulta, me menemme töihin. Älä lähde pois pihasta, huolehdi pikkuveljestä!

Isä ja äiti lähtivät pois ja tyttö unohti heti kaikki ohjeet. Hän laittoi veljen istumaan nurmikolle ja juoksi itse kadulle. Hanhi-joutsenet lensivät paikalle ja nostivat veljen siivilleen. Kun tyttö palasi, veljeä ei näkynyt missään!

Tyttö huuteli veljeään suuria kyyneleitä vuodattaen. Tyttö juoksi pelolle ja näki hanhi-joutsenten lennättävän veljeä kyydissään metsään. Tyttö yritti juosta heidät kiinni. Hän juoksi ja juoksi kunnes tuli uunin luo.

- Uuni-kiilti, kerro minne hanhi-joutsenet lensivät?

- Jos syöt ruispiirakkani, niin kerron.

- En minä voi ruispiirakoita syödä! Veljelläni ei ole edes vehnää syödäkseen...

Niinpä uuni ei kertonut hänelle mitään. Tyttö juoksi eteenpäin ja tuli omenapuun luokse.

- Kiilti omenapuu, minne hanhi-joutsenet lensivät?

- Jos syöt metsäomenani, niin kerron...

- Veljelläni ei ole edes puutarhaomenoita syödäkseen...

Omenapuu ei kertonut hänelle mitään. Tyttö juoksi eteenpäin ja tuli maitojoen kiisselirantaan.

- Maitojoki, kiisseliranta, minne hanhi-joutsenet lensivät?

- Jos syöt kiisseliä maidon kera, niin saat vastauksen.

- Veljelläni ei ole kermaakaan syödäkseen...

Tyttö juoksi koko päivän pitkin peltoja ja metsiä. Yhtäkkiä hän näki hullunkurisen jalan varaan rakennetun mökin, joka kiertyi itsensä ympäri. Veli istui penkillä ja leikki hopeisilla omenoilla. Mökin sisällä istui noita-akka, joka kehräsi lankaa.

- Päivää tyttönen, mistä sinä tänne ilmestyit?

- Kuljin pitkin sammalia ja soita, tulin tänne vahingossa.

- Istu tuonne kehräämään lankaa, tulen kohta takaisin.

Pieni hiiri juoksi äkkiä esiin uunin alta ja sanoi työlle:

- Anna minulle puuroa, niin kerron jotain hyvin tärkeää.

Tyttö antoi hänelle puuroa.

- Noita-akka meni lämmittämään saunaa. Hän pesee sinut ja löylyttää, paistaa kiukaalla ja syö.

Tyttö purskahti itkuun, jolloin hiiri jatkoi puhumistaan:

- Ota veljesi ja juokse, minä istun kehräämään lankaa puolestasi.

Tyttö otti veljensä syliin ja juoksi karkuun. Noita-akka kysyi ikkunan alta:

- Tyttönen, kehräätkö sinä lankaa?

Hiiri vastasi noidalle:

- Kehrään mummo, kyllä minä kehrään...

Noita-akka lämmitti saunan ja palasi mökkiin, mutta siellä ei ollutkaan enää ketään. Noita huusi:

- Hanhi-joutsenet! Lentäkää ajojahtiin! Tyttö vei veljensä!

Tyttö ja veli juoksivat maitojoelle. Hanhi-joutsenet lähestyivät heitä.

- Joki-äiti, piilota minut!

- Jos syöt kiisseliäni.

Tyttö söi ja kiitti ruoasta. Joki piilotti hänet kiisselirannan alle. Hanhi-joutsenet eivät nähneet tyttöä, vaan lensivät ohi. Tyttö juoksi veljeään kantaen eteenpäin. Hanhi-joutsenet olivat saavuttaa heidät, mitä he voisivat tehdä? He saapuivat omenapuun luo.

- Äiti-puu, piilota minut!

- Jos syöt metsäomenani.

Tyttö söi nopeasti ja kiitti ruoasta. Puu peitti hänet ja hanhi-joutsenet lensivät ohi. Tyttö pinkaisi jälleen juoksuun. Hanhi-joutsenet kävivät jälleen heitä jahaamaan ja nykivät veljeä hihasta. Tyttö juoksi uunin luo.

- Uuni-äiti, piilota minut!

- Jos syöt ruispiirakkani...

Tyttö tunki piirakan suuhunsa ja istui veljen kanssa uuniin sisälle. Hanhi-joutsenet kiertelivät ja kaartelivat, raakkuivat ja vaakkuivat, palasivat sitten kotiin ilman saalista.

Tyttö kiitti uunia ja juoksi veljen kanssa kotiin. Ja juuri sillä hetkellä isä ja äiti palasivat töistä.

Гуси-лебеди

Русская народная сказка

Жили мужик да баба. У них была дочка да сыночек маленький.

- Доченька, мы пойдём на работу, а ты не ходи со двора, береги братца!

Отец с матерью ушли, а дочка всё позабыла: посадила братца на травку, а сама побежала на улицу. Налетели гуси-лебеди и унесли его на крыльях. Вернулась девочка - братца нету!

Она его кликала, слезами заливалась. Выбежала в чистое поле, а вдалеке гуси-лебеди с её братцем в лес улетают. Бросилась она догонять их. Бежала, бежала, видит - стоит печь.

- Печка, печка, скажи, куда гуси-лебеди полетели?

- Съешь моего ржаного пирожка - скажу.

- Стану я ржаной пирог есть! У моего батюшки и пшеничные не едятся...

Печка ей не сказала. Побежала девочка дальше - стоит яблоня.

- Яблоня, яблоня, скажи, куда гуси-лебеди полетели?

- Поешь моего лесного яблочка - скажу.

- У моего батюшки и садовые не едятся...

Яблоня ей не сказала. Побежала девочка дальше. Течёт молочная река в кисельных берегах.

- Молочная река, кисельные берега, куда гуси-лебеди полетели?

- Поешь моего простого киселька с молочком - скажу.

- У моего батюшки и сливочки не едятся...

Весь день девочка пробегала по полям, по лесам. Вдруг видит - стоит избушка на курьей ножке, кругом себя поворачивается. На лавочке сидит братец, играет серебряными яблочками, а в избушке старая баба-яга прядёт кудель.

- Здравствуй, девица! Зачем явилась?

- Я по мхам, по болотам ходила, пришла погреться.

- Садись покуда кудель прясть, а я скоро вернусь.

Тут из-под печки выбегает мышка и говорит ей:

- Дашь мне кашки, я тебе добренькое скажу.

Девочка дала ей кашки:

- Баба-яга пошла баню топить. Она тебя вымоет-выпарит, в печи зажарит и съест.

Девочка плачет, а мышка ей опять:

- Бери братца, беги, а я за тебя кудель допряду.

Девочка взяла братца и побежала. А баба-яга подойдёт к окошку и спрашивает:

- Девица, прядёшь ли?

Мышка ей отвечает:

- Пряду, бабушка, пряду...

Баба-яга баню вытопила, пришла, а в избушке нет никого. Она как закричит:

- Гуси-лебеди! Летите в погоню! Сестра братца унесла!..

Сестра с братцем добежала до молочной реки. Летят гуси-лебеди.

- Речка, матушка, спрячь меня!

- Поешь моего простого киселька.

Девочка поела и спасибо сказала. Река укрыла её под кисельным бережком. Гуси-лебеди не увидели, пролетели мимо. Девочка с братцем опять побежала. А гуси-лебеди догоняют. Что делать? Стоит яблоня...

- Яблоня, матушка, спрячь меня!

- Поешь моего лесного яблочка.

Девочка поскорее съела и спасибо сказала. Яблоня её заслонила и спрятала. Гуси-лебеди пролетели мимо. Девочка опять побежала. Тут гуси-лебеди опять догоняют, того гляди, братца из рук вырвут. Добежала девочка до печки:

- Печка, матушка, спрячь меня!

- Поешь моего ржаного пирожка.

Девочка - пирожок в рот, а сама с братцем в печь села.

Гуси-лебеди полетали-полетали, покричали-покричали и ни с чем улетели.

Девочка сказала печи спасибо и вместе с братцем прибежала домой.

А тут и отец с матерью пришли.

Iloinen matematiikka

Весёлая математика

Laske kuinka monta lumihutaletta piirileikissä pyörii.

Посчитай, сколько весёлых снежинок кружатся в хороводе.

=

=

=

=

Valitse oikea merkki $<$, $=$ tai $>$.

Напиши правильный знак $<$, $=$ или $>$.

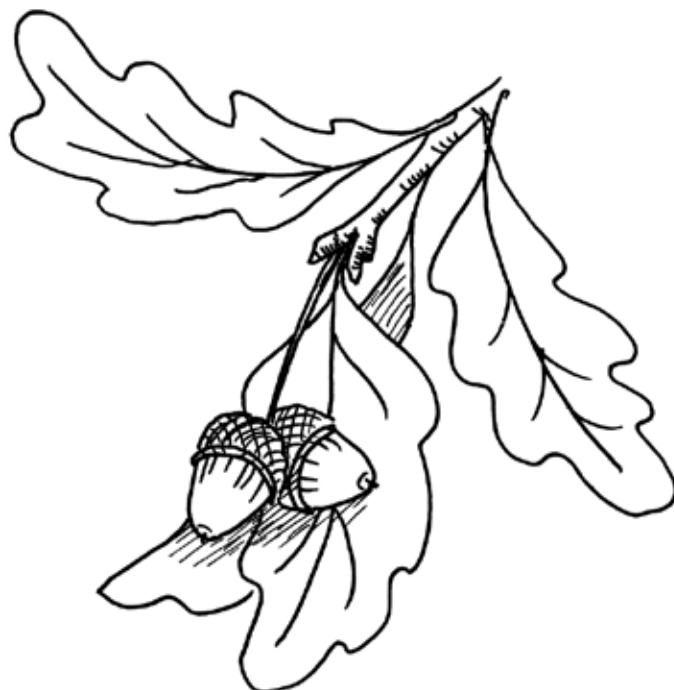
Minkä puun oksa?

Kuvissa on eri puiden oksia.
Kirjoita puiden nimet venäjäksi ja suomeksi.

Р

Р

Т

Д

К

Б

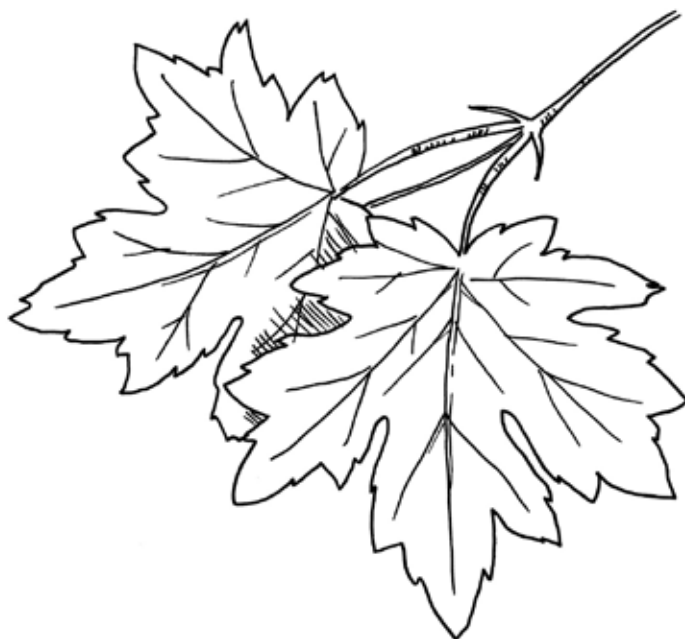
Откуда веточка?

Напиши на русском и финском языках
названия деревьев,
веточки которых ты видишь на рисунке.

О

Я

V

K

M

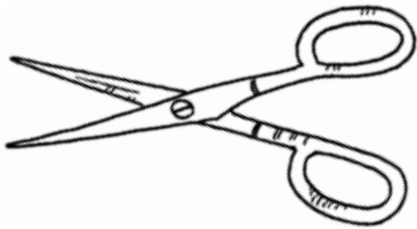
C

Ristikko

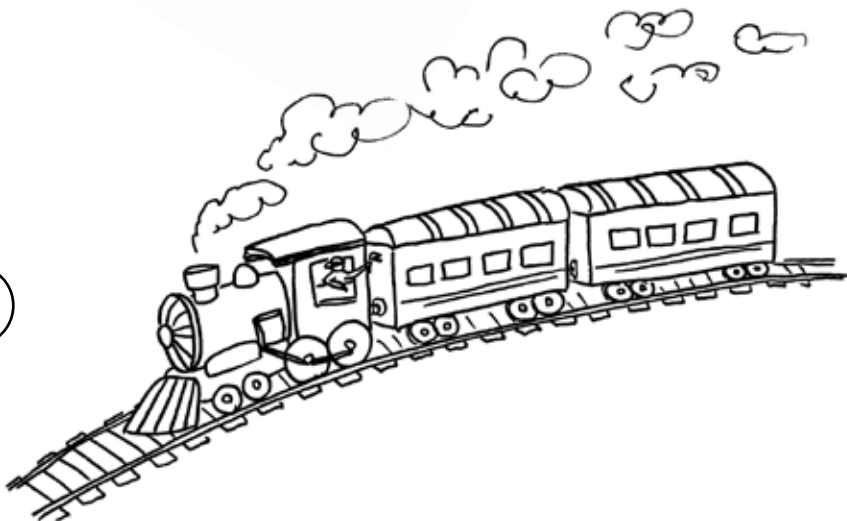
3

6

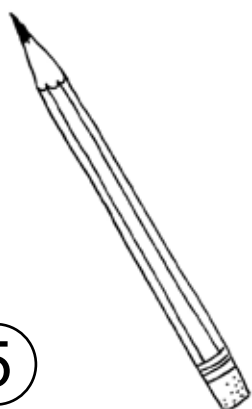
2

7

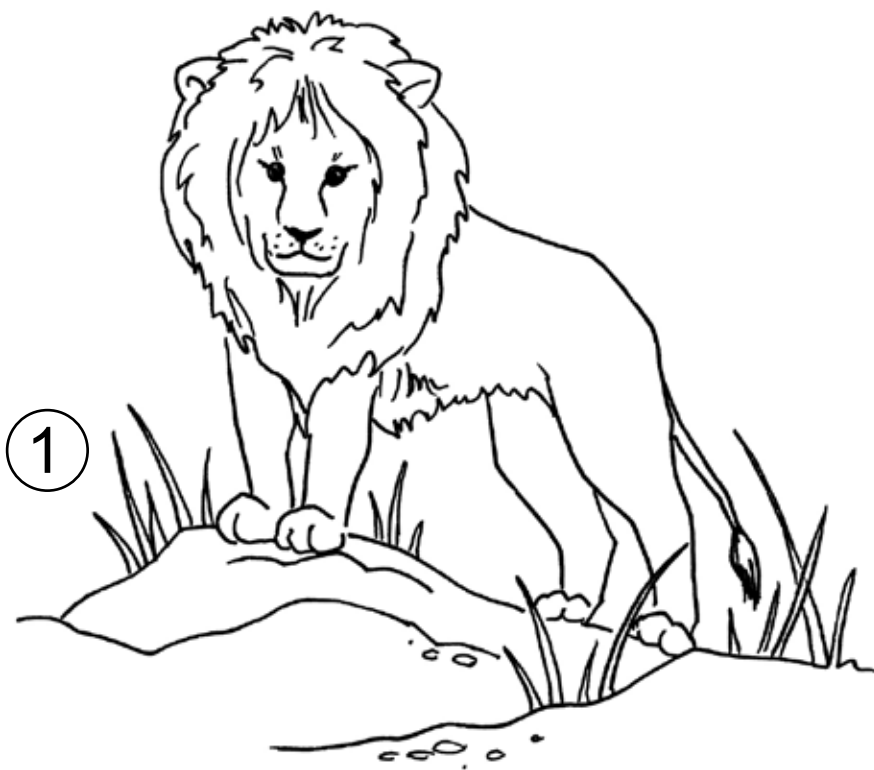
Кроссворд

5

4

1

Pojat aikovat lähteä retkelle. Mitä he ottavat mukaansa? Mitä näistä tavaroista he eivät tarvitse? Yhdistä kuvat sanoihin.

Ребята собрались в поход. Что они возьмут с собой? Какой предмет им не понадобится? Соедини картинки со словами.

säilykkeet

консёрвы

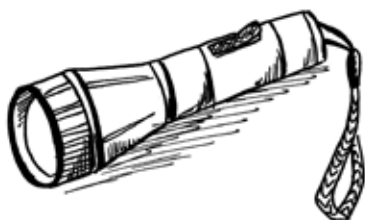
telttä

палáтка

taskulamppu

фонáрик

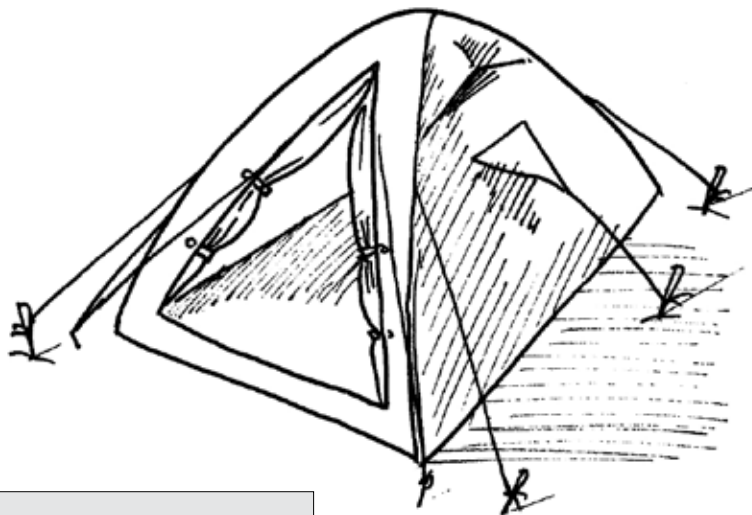
kattila

котелóк

reppu

рюкзák

termospullo

тэрмос

tulitikut

спíчки

kompassi

κόμπας

akvaario

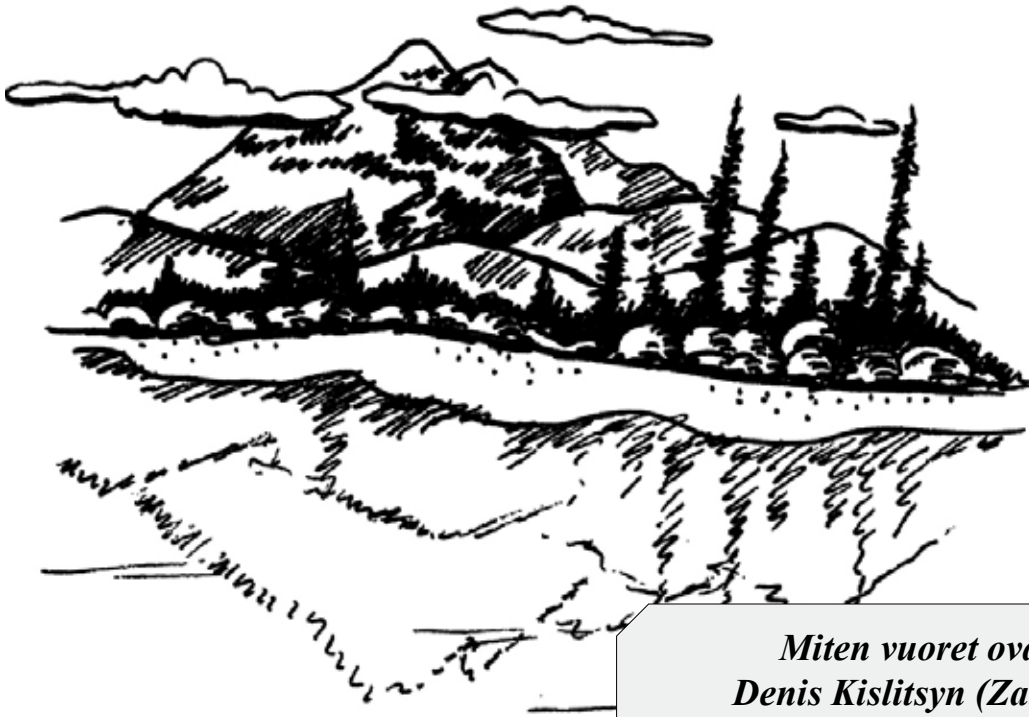
аквáриум

Tiedonhaluisten klubi

Hyvät lapset, tiedonhaluisten klubi -palstan kysymykset ja vastaukset meille lähettää lastenlehti ABVD-jeika, jota Venäjällä asuvat tytöt ja pojat lukevat mielellään.

Miten vuoret ovat syntyneet?
Denis Kislitsyn (Zabaikal'skij kraj)

Как появились горы?
Денис Кислицын (Забайкальский край)

Geologit eli vuoria tutkivat tiedemiehet ovat selvittäneet, että vuoristot muodostuivat miljoonia vuosia sitten aikana, jolloin maapallon kuori puristui ja taipui poimuille. Alpit ja Kaukasuksen vuoristo ovat syntyneet tällä tavoin. Muutamat vuoret ovat syntyneet maapallon kuoren repeämisestä tai sortumisesta. Jotkut ovat puolestaan syntyneet tuliperäisen laavan päästessä kerroksittain maan pinnalle. Italiassa sijaitseva Vesuvius ja Japanissa sijaitseva Fuji ovat syntyneet näin.

Геологи - учёные, которые изучают горы, выяснили, что горы образовались многие миллионы лет назад, когда поверхность Земли могла сжиматься и изгибаться, образуя огромные складки. Так возникли Альпы или Кавказские горы. Некоторые горы образовались из-за разломов или провалов земной коры. Другие - в результате извержения на поверхность Земли огненной лавы из расплавленных горных пород. Так образовались вулканы Везувий в Италии или Фудзияма в Японии.

Клуб «Почемучек»

Ребята, вопросы и ответы в рубрику «Клуб Почемучек» нам присылает детский журнал «АБВГД-ейка», который очень любят читать девчонки и мальчишки, живущие в России.

Miten Internet toimii?
Venja Hovanov (Tšeljabinskin
kaupunki)
Как работает Интернет?
Веня Хованов (г. Челябинск)

Internet on miljardien eri puolilla maailmaa sijaitsevien toinen toisiinsa yhteydessä olevien tietokoneiden ketju. Tätä yhteyttä kutsutaan verkoksi. Suora käännös sanasta "internet" on "verkkojen välinen". Kun sinun tietokoneesi on yhdistyneenä Internetiin, siitä tulee osa tätä valtavaa verkkoa, jolloin sinun on mahdollista etsiä mitä tahansa tietoa. Internet on aivan kuin suunnattoman suuri kirjasto, jossa on kaikkea mahdollista saduista vaikeisiin tieteellisiin teoksiin. Erilaiset sivustot ovat tämän kirjaston "hyllyjä". Kukin www-sivu on oma kirjansa. Voit esimerkiksi lukea lempikirjaasi jollain sivulla ja toisella voit puolestaan katsoa piirroselokuvia.

Интернет - это миллиарды компьютеров в разных частях света, связанных между собой. Эта связь называется сетью. Само слово «Интернет» переводится как объединённая сеть. Когда твой компьютер подключается к Интернету, он становится частью этой огромной сети и получает возможность найти любую информацию. Интернет похож на огромную библиотеку, где есть всё: от сказок до сложных учёных книг. «Полки» этой библиотеки называются сайтами. Каждый сайт - отдельная книга. На одном сайте можно прочитать любимую книгу, на другом - посмотреть мультфильм.

*Miksi sateenkaari on monivärinen?
Masha Berezina (Novosibirskin
kaupunki)*

*Почему радуга разноцветная?
Маша Березина (г. Новосибирск)*

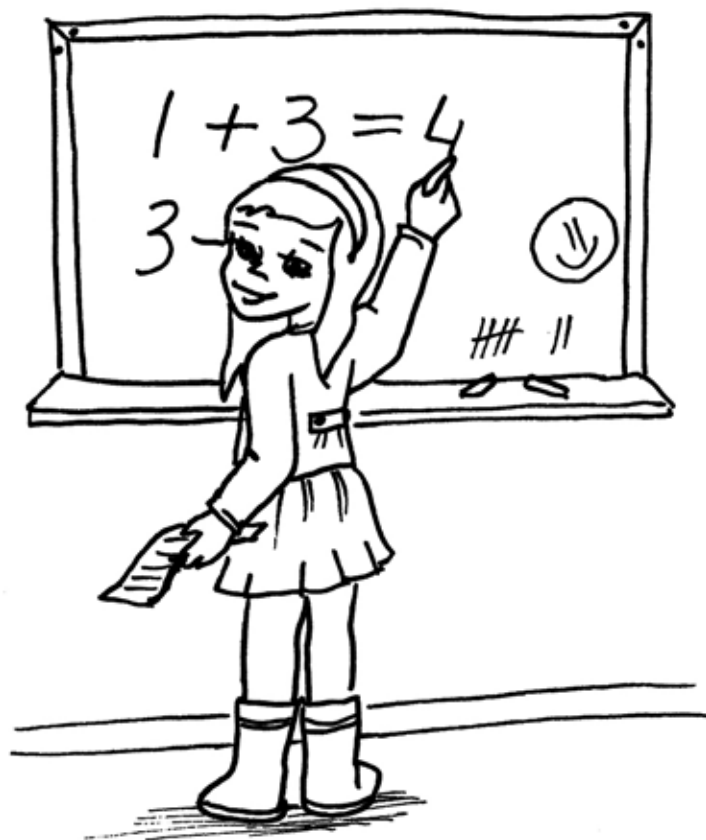

Venäjänkielinen sana "sateenkaari" muistuttaa venäjän kielen sanaa "ilo". Ja tuo monivärinen kaari tuottaakin iloa ilmestyessään taivaalle. Valonsäde näyttää meistä yleensä värittömältä tai valkoiselta. Mutta todellisuudessa se koostuu monista väreistä. Sateenkaari syntyy, kun auringon valo jakautuu väreiksi valonsäteiden taittuessa ja heijastuessa sadepisaroista. Heijastuessaan valo jakautuu kuudeksi väriksi. Tiedemiehet kutsuvat tätä valon taittumiseksi. Nämä värit näkyvät aurinkoa vastapäätä olevalla taivaalla suurina kaarina, jotka ovat väriltään punaisia, oransseja, keltaisia, vihreitä, sinisiä ja violetteja. Sateenkaria voi nähdä paitsi sateella, mutta myös vesiputouksissa ja suihkulähteissä. Sateenkaaren voi tehdä myös itse: seiso selkä aurinkoon päin ja aseta eteesi sadettaja vettä suihkuttamaan.

Слово «радуга» похоже на «радость». Радостно бывает, когда на небе вдруг возникает красивая цветная дуга. Обычный луч солнца нам кажется прозрачным, белым. На самом деле он состоит из нескольких цветов. Радуга бывает, когда солнечный луч попадает на капельки дождя. «Отталкиваясь» от них, он распадается на 6 цветов, или преломляется, как говорят учёные, и отражается на противоположной стороне неба в виде огромной дуги из красных, оранжевых, жёлтых, зелёных, синих и фиолетовых полос. Радуга бывает не только после дождя, но и около водопадов и фонтанов. Можно самому создать радугу - для этого нужно встать спиной к солнцу и побрызгать перед собой из пульверизатора.

*Mistä liitu tehdään?
Galja Vilkova (Nižegorodskajan alue)*

*Из чего делают мел?
Галя Вилкова (Нижегородская обл.)*

Liitu on luonnon valmistama. Miljardeja vuosia sitten liitu oli elävä eläin. Suurin osa planeetastamme oli tuolloin maailmanlaajuisen meren peitossa, jossa eli monenlaisia muinaisia eläimiä, mm. etanoita. Kuoltuaan ne laskeutuivat meren pohjaan, jossa ne murskaantuivat palasiksi ja hienontuivat. Etanoiden kuorista ja erilaisten eliöiden luurangoista muodostui kalkkikiveä eli liitua. Ajan kuluessa meren pinta laski ja nämä esiintymät nousivat pintaan. Liitu, jolla kirjoitetaan koulutunneilla taululle, jauhetaan ensin aivan hienoksi jauheeksi, jottei siinä esiintyisi kovia siruja. Tämän jälkeen siihen lisätään liima-ainetta ja liitu puristetaan muotoonsa. Väriiliituihin lisätään myös väriainetta.

Мел уже сделан самой природой. Миллиарды лет назад мел был животным. Большая часть нашей планеты тогда была покрыта водами мирового океана, где наряду с другими древними животными обитали улитки. Отмирая, они опускались на морское дно, измельчались и слёживались. Из остатков раковин улиток и скелетов различных организмов образовался известняк - это и есть мел. Со временем уровень океана на Земле опускался, и эти залежи оказались на поверхности. Мел, которым мы пишем в классе, измельчают, чтобы в нём не было твёрдых комочков, а затем снова спрессовывают, добавляя немного клея, а в цветные мелки - ещё и краску.

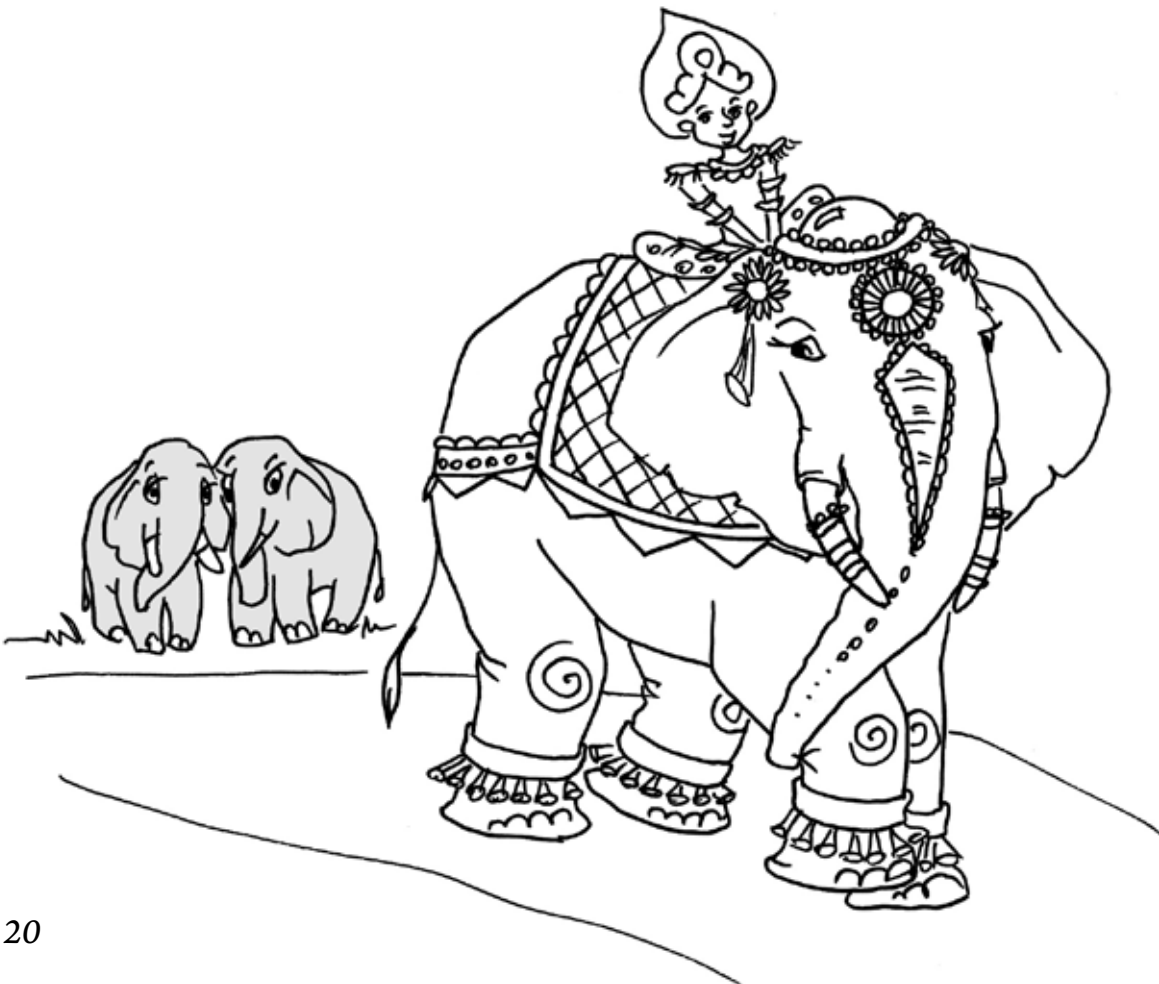
Mielenkiintoista

Mielenkiintoisia tietoja norsuista

**KUKAAN EI OLE KOSKAAN NÄH-
NYT VALKOISTA NORSUA** (vaikka
hyvin vaaleita yksilöitä saatetaankin
joskus valkoisiksi kutsua). Ilmaisua
”omistaa valkoinen norsu” tarkoittaa
sitä, että jollakin on jotain epätavallista
ja kallisarvoista, jota hän ei halua
antaa kenellekään toiselle. Kuningas
oli ainut, jolla saattoi olla valkoisia nor-
suja. Nämä norsut elivät loisteliasta
elämää, eikä heidän koskaan tarvinnut
työskennellä. Heillä oli omat palvelijansa.
Valkoisiin vaatteisiin pukeutuneet ihmiset
tarjoilivat heille ruoan hopealautasilta.

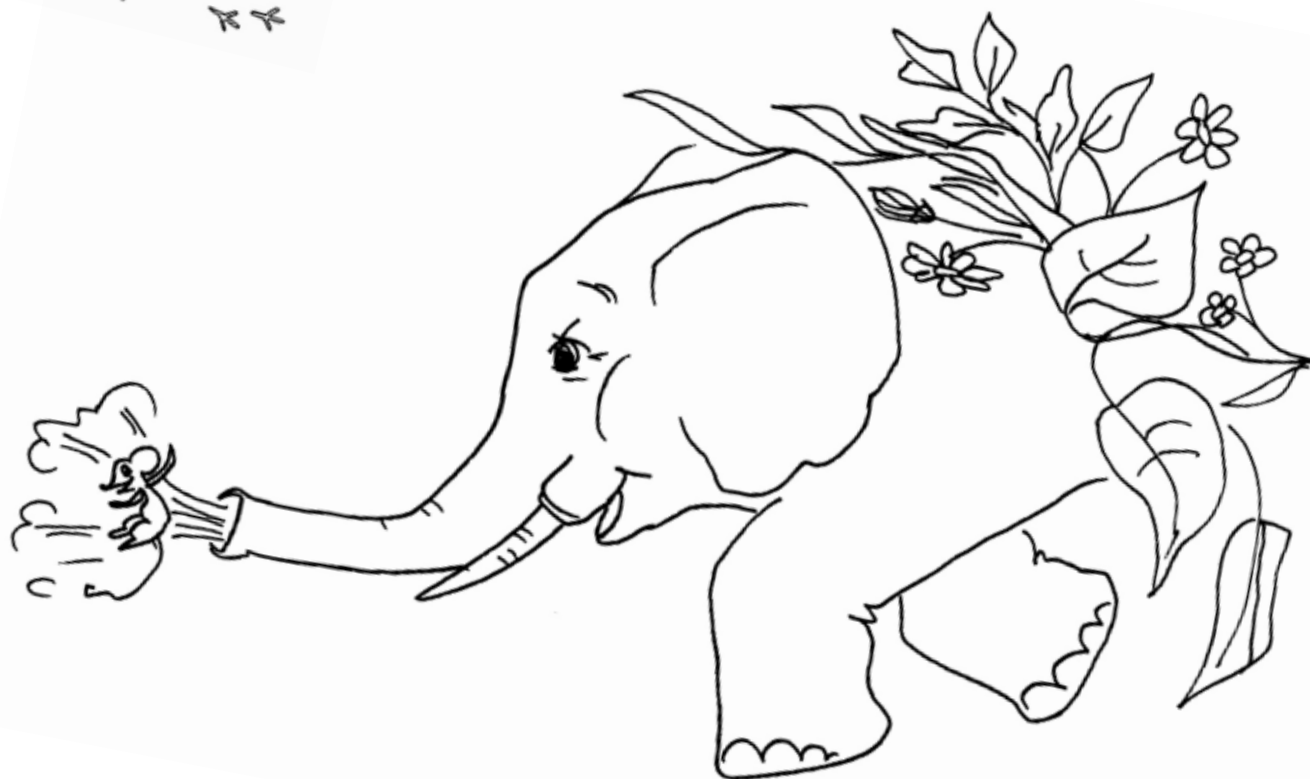
**НИКТО И НИКОГДА НЕ ВИДЕЛ
БЕЛОГО СЛОНА** (хотя так иногда
называют очень светлые экзем-
пляры). А распространённое вы-
ражение «Иметь белого слона»
подразумевает, что кто-то владеет
необычной, дорогой вещью и ни за
что её не отдаст. Лишь король мог
владеть белыми слонами. Такие
слоны жили в роскоши, никогда не
работали, у них были свои слуги, и
еду в серебряных кормушках им по-
давали люди в белых одеждах.

Это интересно

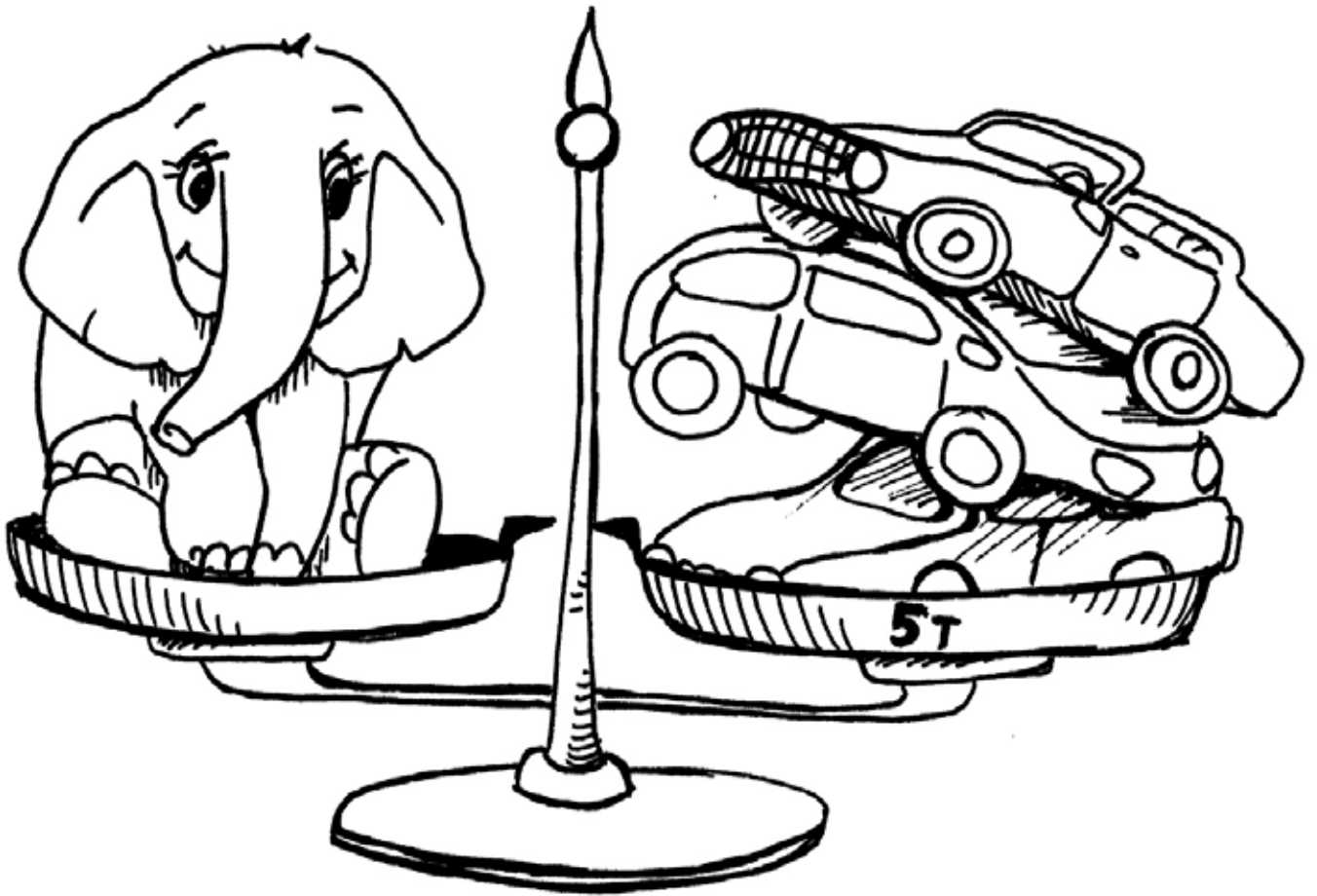

Интересные факты о слонах

YLEISEN USKOMUKSEN MUKAAN NORSUT PELKÄÄVÄT HIIRIÄ: hiiri saattaa mennä kärsään, jolloin norsu tukehtuu. Tämä on kateellisten herjasta! Norsut eivät pelkää hiiriä lainkaan. Nämä harmaat eläimet juoksentelevat eläintarhoissa norsujen häkeissä, mutta jättiläiset eivät lotkautta heille edes korvaansa, vaikka niillä on tarkka hajuaisti ja erittäin hyvä kuulo. Jos hiiri päättää ryhtyä hurjapäiseksi ja mennä norsun kärsään, norsu voi vetää ilmaa sisään ja "ampua" hiiren kauas pois häkistä.

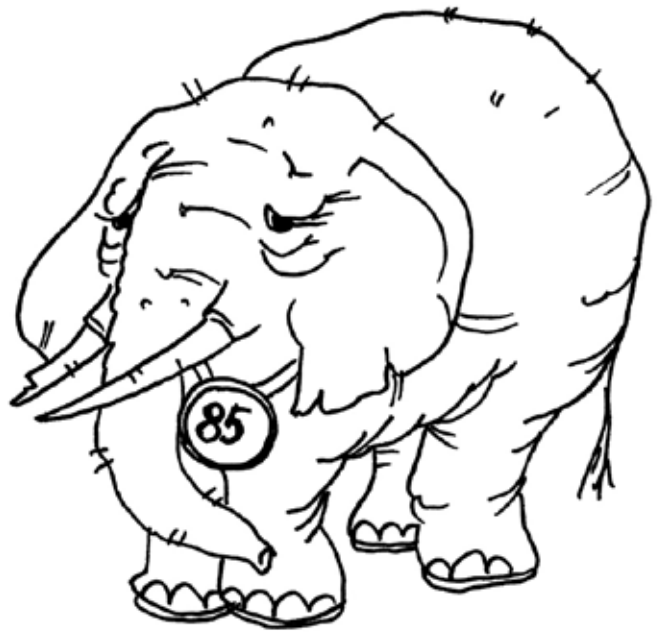
СЧИТАЕТСЯ, ЧТО СЛОНЫ БОЯТСЯ МЫШЕЙ: мышь может залезть в хобот - и слон задохнётся. Клевета завистников! Слоны абсолютно не боятся мышей. В зоопарке серые зверьки бегают в слоновьем стойле, а исполин и ухом не ведёт, хотя у него тонкое обоняние и отличный слух. А если мышь наберётся храбрости и залезет в хобот, слон может, набрав воздуха, так «выстрелить» ею из клетки - мало не покажется.

VANHA AFRIKANNORSU-UROS VOI PAINAA 7,5 TONNIA! Ja hänen intialainen serkkunsa 5 tonnia. Norsut eivät kuitenkaan ole kaikkein suurimpia nisäkkäitä: jotkut sinivalaat ja grölannivalaat voivat painaa lähes kolmenkymmenen norsun verran eli jopa 150 tonnia.

СТАРИЙ САМЕЦ АФРИКАНСКОГО СЛОНА МОЖЕТ ВЕСИТЬ 7,5 ТОНН! А его собратья из Индии до 5 тонн. Но слон не самый крупный представитель млекопитающих: некоторые экземпляры синих и грюландских китов уравновесят 30 слонов - они весят до 150 тонн.

NORSUT OVAT MAAILMANENNÄ-TYSOTUKSIA: ne ovat pitkäikäisimpiä nisäkkäitä (85 vuotta). Sarvikuo-
not ja tiikerit tulevat norsun jälkeen
(50 vuotta), kamelit 40 vuotta, lei-
jonat 35, karhut 34 ja sudet 15 vuot-
ta. Tämän lisäksi korvit, kilpikonnat
ja papukaijat voivat elää jopa 200
vuotta. Beluga eli maitovalas voi
elää yli satavuotiaaksi.

**РЕКОРДСМЕНЫ ДОЛГОЛЕТИЯ
В ЖИВОТНОМ МИРЕ - СЛОНЫ**
(85 лет). Далее следуют носорог
и тигр - 50 лет, верблюды - 40, лев
- 35, медведь - 34, волк - 15 лет.
Зато вороны, черепахи и попугаи
доживают до двухсот лет. Сто лет
и больше живёт белуга.

Laajassa merkityksessä näitä jätti-
läisiä voidaan pitää vallan ja voiman
symboleina. Intialaisen perimätie-
don mukaan ne ovat maailmankaik-
keuden vertauskuvia. Keskiajalla
norsujen ajateltiin olevan viisauden,
rauhallisuuden, ikuisuuden ja lem-
peyden vertauskuvia.

В широком смысле этот вели-
кан является символом власти и
силы. Индийская традиция гласит,
что это кариатиды Вселенной. А в
средние века слон считался эм-
блемой мудрости, спокойствия,
вечности и сострадания.

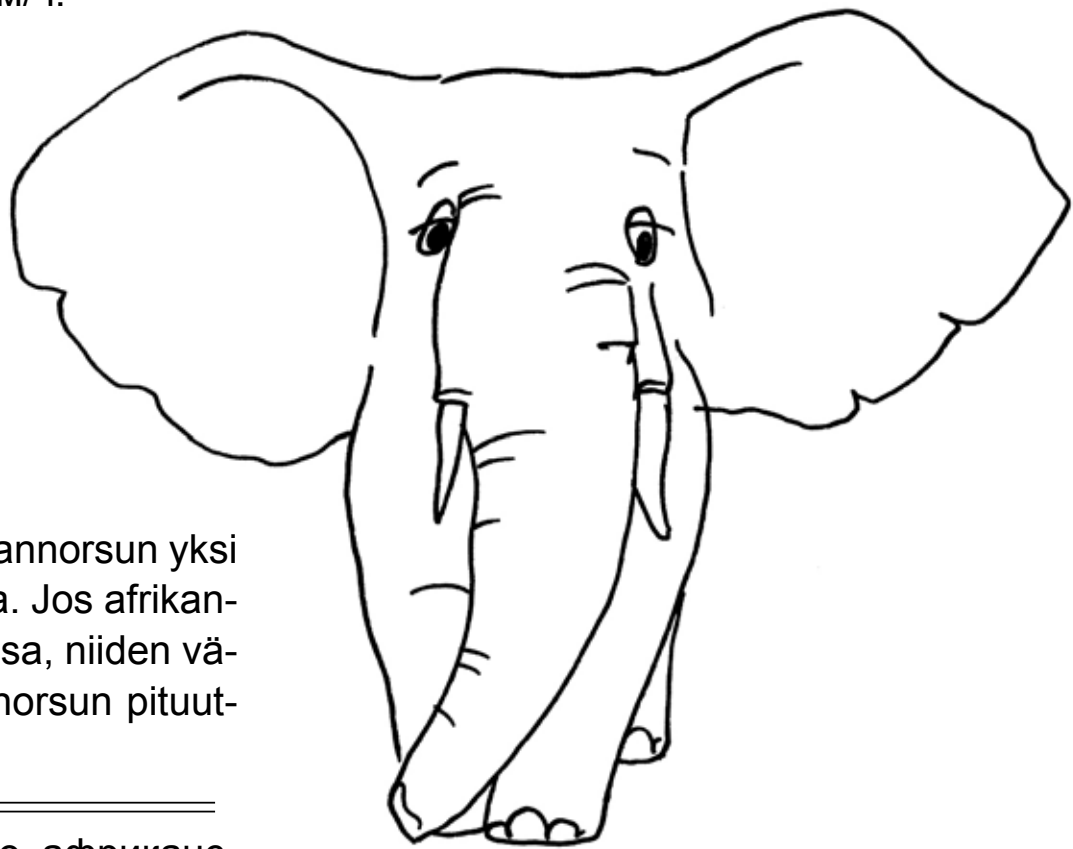
Seitsemän mielenkiintoisinta asiaa norsuista

Семь самых интересных фактов о слонах

1

Norsut liikkuvat yleensä 2-6 km/h, mutta pystyvät juoksemaan lyhyen tovin jopa 35-40km/h.

Обычно слоны передвигаются со скоростью 2-6 км/ч, но на короткое время могут развивать скорость до 35-40 км/ч.

2

Täysikasvuisen afrikannorsun yksi korva painaa 85 kiloa. Jos afrikan-norsu levittää korvansa, niiden välinen leveys vastaa norsun pituutta.

Одно ухо взрослого африканского слона весит 85 килограмм. Если африканский слон расправит уши, то расстояние между ними будет равняться его росту.

3

Kaikkein suurin "rekisteröity" norsu painoi 12 tonnia.

Самый большой официально «зарегистрированный» слон весил 12 тонн.

4

Norsu syö päivittäin 230 kiloa heinää ja juo 270 litraa vettä.

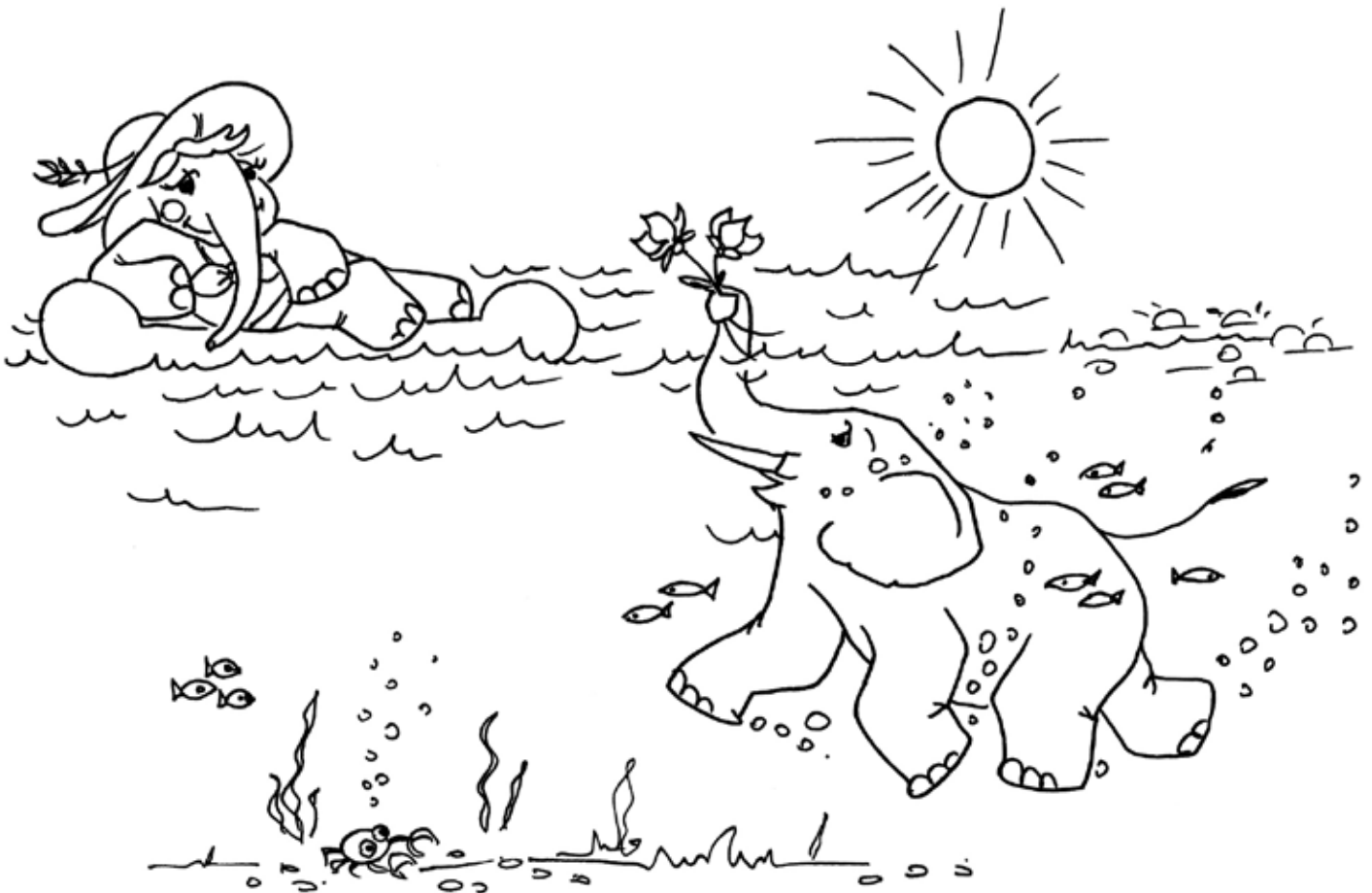

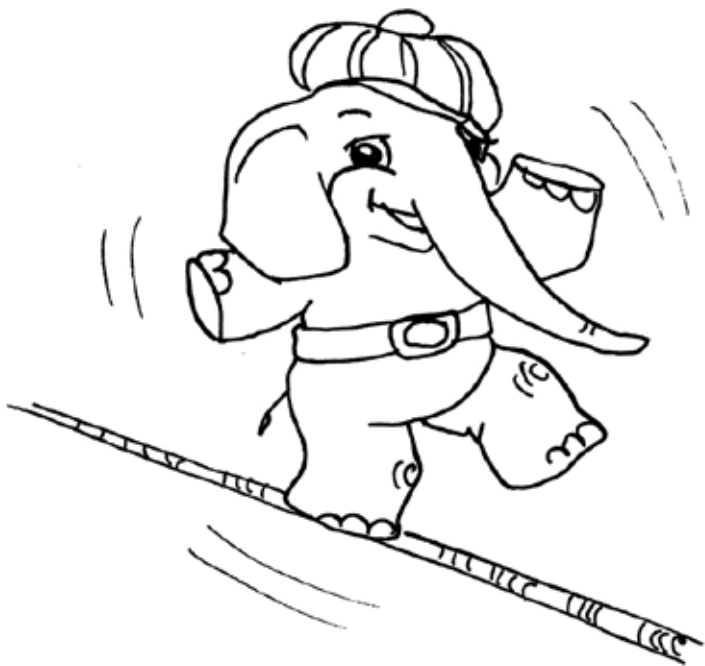
Слон потребляет 230 килограммов сена и 270 литров воды каждый день.

5

Norsut pitävät vedestä ja ne ovat hyviä uimareita jopa syvissä vesissä.

Слоны очень любят воду, хорошо плавают, даже на глубине.

6

Väite, että norsulla on neljä polvea, ei vastaa totuutta: norsulla on kaksi polvea ja kaksi kyynärpäätä.

Рассказ о том, что у слона 4 колена не соответствует истине - у слона 2 колена и 2 локтя.

7

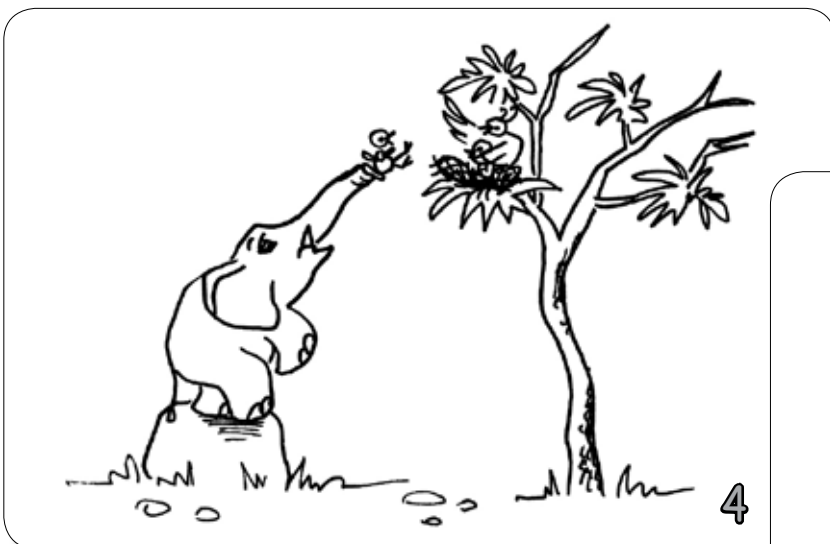
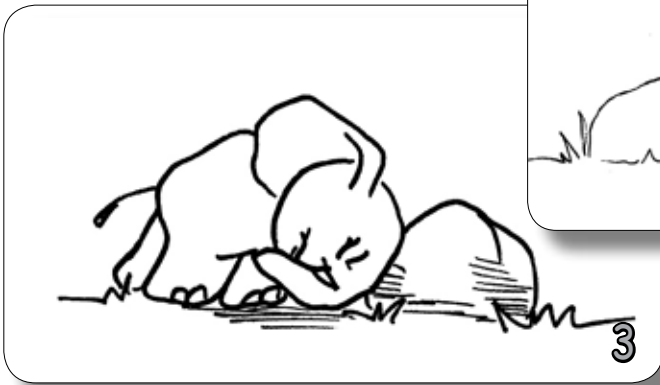
Norsut nukkuvat seisaaltaan isoksi laumaksi kokoontuen. Ainoastaan poikaset nukkuvat maassa kyljellään maaten.

Спят слоны стоя, собравшись вместе в плотную группу; только детёныши ложатся на бок на землю.

Lähde / Источник: <http://dekatop.com/archives/361>

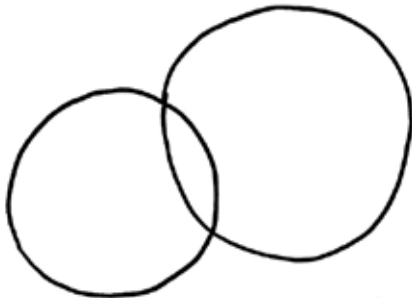
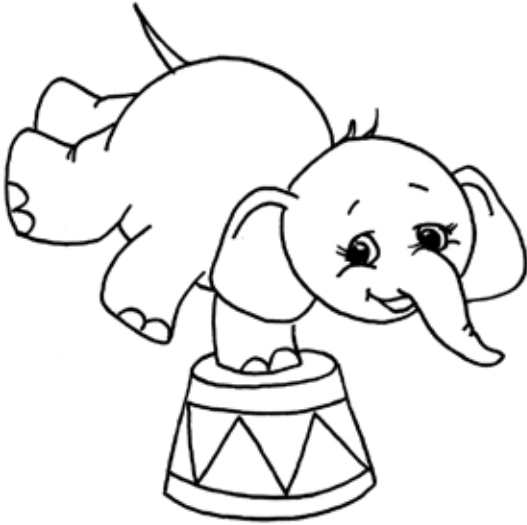
Keksi kuvista tarina!
Придумай рассказ по картинкам!

Opetellaan piirtämään

Näiden sivujen avulla opit piirtämään iloisen pikkunorsun lyijykynää ja kumia käyttämällä.

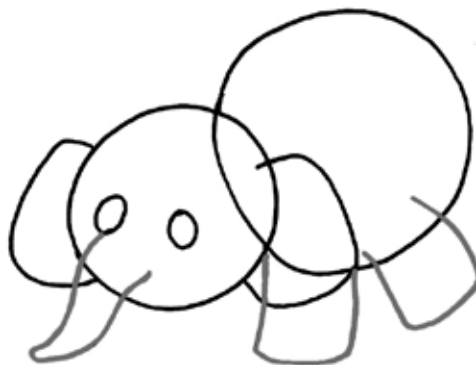
Ребята, эти страницы помогут вам научиться рисовать весёлого слоника с помощью карандаша и резинки.

1

2

3